

vsil njem članj na vsak način oddati svoje glasove v smislu socialističnega predloga. Značilno za razpoloženje v stranki je, da je bil določen za govornika v zbornici eden najbolj odločnih nasprotnikov graditve Wels. Državni predsednik Hindenburg je popolnoma na strani obrambnega ministra dr. Brüninga. Državni predsednik je včeraj prejel državnega kancelarja in mu je spomnil, da se popolnoma strinja s stališčem, ki ga zavzema obrambni minister.

Anton Lajovic:

Sledi-li gibanje za „Anschluss“ naravnemu evolucijskemu zakonu?

I.

Povodom desetletnice Avstrijske republike se v evropski javnosti zopet mnogo razpravljalo o priključitvi Avstrije k Nemčiji. Znano je, da je glasom mirovnih pogodb ta priključitev dopustna le s pristankom zmagovalcev v svetovni vojni. Gibanje za priključitev forsiralo avstrijski in rajhovski Nemci z vso silo. Kako pa ga utemeljuje? Predsednik češko-slovaške republike Masaryk je pred kratkim v pogovoru z nekimi rajhovskimi žurnalisti izjavil, da je po sodbi Nemcem določeno se izživljati ne v eni temveč v več državah. Par dni po tej izjavi so nemški nacionalni socialisti na Češkem imeli zborovanje, kjer so protestirali proti misli, da bi Avstrijo priključili k Nemčiji. Zanimivo je, da je Masarykovo utemeljevanje tako, da je naravna pravica in dolžnost vsakega naroda se izživljati v nacionalni enotni državi (Nationaler Einheitstaat).

Večina tudi naših ljudi je mnenja, da gibanje za priključitev sledi nekemu miselnoznanemu naravnemu zakonu in da je zaradi tega nesmiselno in krivično se upirati temu stremiljenju Nemcev. Zakaj če je zakon narave tak, nobena sila na svetu ne bi mogla uspešno preprečiti, da to stremiljenje doseže svoj cilj. Zato so naši ljudje misljenja, da ne gre Avstriji ovirati v njenem priključitvenem holenju.

Hočem pokazati, da je to misljenje napačno in da ta stvar vsaj ni tako preprosta kot se našemu človeku zdi. Nočem pa pri tem razmišljati kakih političnih perspektiv tega vprašanja, temveč pokazati v kakem razmerju stoji to gibanje k življenjskemu in miselnemu kretanju evropskih narodov po svetovni vojni.

Devetnajsto stoletje je v življenju evropskih narodov karakterizirano s tem, da se je zlasti v srednji Evropi z veliko silo razvil imperialistični nacionalizem. Paralelen pojav tega razvika je porast državne moči, tako da je država tekom tega stoletja naša se navezala čim dalje več kompetenc in organizirala skoro vse javno življenje v svojih rokah, ustvarjajoč si čim dalje popolnejšo birokratično in militaristično organizacijo. Nacionalizem in etatizem sta se krepila in rasla drug ob drugem. Razvojna črta nacionalizma zvezanega organizma z etatizmom je v sred. Evropi nujno vedla do državnega tipa absolutistične monarhije. Organično je pri tem izrasla ideja enotne države (Nemčija, Italija). Organizacijski princip izvirajoč iz take ideje je bila čim ostriša centralizacija, ker se je oblast države osredotočila v majhnem kolu ljudi in logično nujno dobila neodgovorni center v osebi absolutističnega monarha. V to smer se je zlasti intenzivno razvil državno življenje v Nemčiji.

Kakor pa vsake socialne prilike rodijo svojo filozofijo, tako je filozofske temelje nemškemu imperialističnemu državstvu nacionalizmu postavil Hegel s svojo šolo, kateremu je bila država absolutna avtoriteta in najvišja, refleks božje ideje in absolutno popoln etični organizem. Glavna lastnost tega državnega nacionalizma je bila kruti in brezobzirni egotizem, kateri poleg sebe ni priznaval nobenega drugega naroda kot enovrednega. Bil je to oni imperializem, kateremu so mednar. porzodb bile samo skrupa papirja; oni nacionalizem, ki je svoj nemški narod smatral za edini »Heeren-volke«, ki se je drugim narodom nasproti namistral kot »Kulturträger« in ki je v gospodarskem pogledu skušal v svojem »Drang nach Osten« ustvariti iz narodov, preko katerih bi šla njegova pot, svoje »Contributionskolonije«. Ta omejeno individualistični nacionalizem se je zlasti opiral na število svojega naroda, in je v tem svojem številnem fetišizmu smatral, da lahko prezira mišljenje in čustvovanje maloštevilnejših in malih narodov in iznašel brez vsakega blodenemu solipsističnemu misljenju v čudovitem edinstvenem reku: »Viel Feinde, viel Ehr!«, izrek ki ga podobenja nima menda noben drug narod na svetu.

Kakor rečeno, razvoj državnega življenja v srednji Evropi je v devetnajstem stoletju nujno vedel do enotne države, katere organizacijska oblika je bila strogo centralistična, absolutistična monarhija.

Svetovna vojna je v Evropi pomedla tri glavne absolutistične monarhije, izgnali so iz svetovne pozornosti Hohenzollerni, Habsburgovi in Romanovi. Na njih mesto so stopile republike, torej demokracije.

Za prejšnjo državno obliko absolutne monarhije je karakteristična centralistična organizacijska oblika. Absolutni monarhizem pozna v svojem narodu le amorfne »podanike«, kateri je takorekoč brez vsakih pravic, brez ingerence na vodstvo javnih in državnih poslov in vsled tega tudi brez vsake odgovornosti. Kaka pa je organizacijska smer nasproti v demokraciji? Konsekventno izpeljana demokracija hoče, da vsakega posameznika v narodu zainteresira za javne zadeve in mu naloži po možnosti njih vodstvo. To pa zopet drugače ni mogoče, kot da se čim množina kompetenc, preje centraliziranih, odnese iz centra na male upravne enote. Demokracija torej tehnično nujno pomenja decentralizacijo. Organizacijsko pomenja male državne enote.

Organizacijski tip enotne države in tip demokracije sta si torej v popolnem in direktnem nasprotju.

Mislím, da sem v skladu s historičnim doževanjem, če konstatiram, da gre razvoja črta v življenju evropskih narodov po preobratu v demokracijo.

Nemci zahtevajo, da se Avstrija združi z Nemčijo v enotno državo. Oni s tem hočejo doseči ono organizacijsko državno obliko, katere je bila naravni organizacijski tip devetnajstega stoletja, ki pa je s svetovno vojno odpravljani. Oni torej hočejo, da se življenje razvije nazaj v devetnajsto stoletje. Njihova zahteva se torej protivi naravnemu potoku življenja evropskih narodov, potoku, ki ima smer v demokracijo. Razlogov za to težnjo, ki bi bili razumljivi in mogoče nasti drugod, kot v pretekli miselnosti. Je to zopet malikovaško oboževanje števila. Oni so prepričani, da s tako združitvijo, ko se številno okrepijo, postane njihova adarna sila neprimerno večja, revanža, o kateri se sedaj molči in katere se očitljivo celo zakriva, bi se blizala realneše k možnosti uspeha in pridobitvi bi na ekspanzivni intenziteti v svojih kolonizacijskih namerah, bodisi sledeč svojemu »Drang nach Osten«, bodisi v ekspanziji proti tržiskemu izhodu na morje.

Če demokracija pomenja respektiranje vsake osebnosti in vsakega posameznika, če demokracija v meddržavnem življenju pomenja respektiranje tudi malih narodov in malih držav; če ona organizacija pomenja tvoritev samostojnih malih državnih organizmov in če stoji, da duh časa vsled dosežene visoke civilizacije in kultiviranosti ljudi v Evropi nujno vodi v smer demokracizma, potem trdim, da je gibanje Nemcev za priključitev Avstrije v enotno nemško državo protinaravno in anarhistično. Ideja »Anschlusses« je po celem svojem sorodstvu vzeta iz idejne orožarne Viljemovskega Rajha.

Dunajska »Arbeiterzeitung« je o priliki dunajske proslave nemških pevskih društev pisala, da vsi ti pevci-manifestanti za »Anschluss« niso nič drugega kot na-ada nemška buržoazna filistija, ki je svoj čas bila glavna opora Viljemovskega režima. »Arbeiter« menda svoje ljudi dobro pozna. Ker pa so široke mase vsakega naroda vedno bile najboljše čuvarki tradicije in ravno brektni idealov in predsodkov, je čisto razumljivo, da se ravno ti krogi navdušujejo za idejo, ki je v tako lepem skladu z onim misljenjem, v katerem so bili v prejšnji državni obliki vzgojeni. Oni so po svoji sociološki funkcionalnosti protivni vsaki zlasti

miselni izpremembi. Zato se ni čuditi, da tudi veliki dogodek poraza v svetovni vojni nanje ni napravil takega vtisa, ki bi bil mogoč zpremembi njihove pršnje imperialistično nacionalistično mentalnost v ono, ki bi odgovarjala demokraciji in zahtevam časa, ki pa je seveda iz korenine nasprotna miselnosti svojčasnega »podanika«.

Kdor ve, kako počasi pronicajo nova misljenja med široko maso ljudi, bo razumel, da imperialistično misljenje zaploieno v nemški narod tekom skoro celega stoletja, ne bo tako hitro zamenjano z nasprotnim demokracijskim misljenjem in da bo še trajalo nekaj časa, predno se večina ljudstva preokrene v drugo smer. To je tem težavnejše, ker je ves organizacijski državni aparat nemški bil prevzet iz prejšnje države in je v razumljivi konservativnosti prežet stare cesarske imperialistične miselnosti. Je to zlasti ves birokratični in militaristični državni aparat nemški, a za razvoj miselnosti nemškega naroda je usodnejše, da je po večini tudi univerzitetni profesorski material, ki naj v nemški mladini oblikuje bodočnost nemškega javnega misljenja, tudi še neomajano zvest starim imperialističnim idealom.

Dokler pa v nemškem narodu prevladuje taka miselnost, nacionalistično-imperialistična, toliko časa je razumljivo odkloniti »stabilizacijo«, ki ga antantne države, opirajoč se na mirovne pogodbe, zavzemajo nasproti priključitvenemu gibanju.

Toda ali geslo o samoodločbi narodov ni mogoče tiho, na katero se po pravici lahko sklicujejo Nemci, hotoč združenje Avstrije z Nemčijo v enotno državo?

(Konec priložnosti.)

Kulturni pregled

Narodno gledališče v Ljubljani

Ljubljanska drama
Začetek ob 8 zvečer.

Četrtek 15. Zaprti.

Petek, 16. »Tajna dolgega življenja«. A. Sobota, 17. »Čevke«. Izven.

Nedelja 18. ob 3. popoldne: »Modri osliček«. Mladinska predstava. Izven.

Ob 3. popoldne: »Krog s kredos«. Izven.

Ponedeljek 19. »Kukuljica«. D.

Ljubljanska opera
Začetek ob 8. uri.

Četrtek 15. Tosca. Izven.

Petek, 16. »Boccaccio«. Opereta. D.

Sobota, 17. »Carolina pišala«. B.

Nedelja 18. ob 3. popoldne: »Poljska kriz«. Opereta. Izven.

Ponedeljek 19. Zaprti.

Mariborsko gledališče

Začetek ob 8. zvečer.

Četrtek 15. »Konfederacija«. Gostovanje ge. Hansi Niese.

Petek, 16. »Divji avtomobilist«. Gostovanje Hansi Niese.

Sobota, 17. »Obliaki«. A. Premijera.

»Tosca«, delo nesmrtnega Puccinija se poje v četrtek dne 15. t. m. ob 8. zvečer v ljubljanski operi. Naslovno vlogo poje ga. Zinka Vilfan Kunševa, o kateri pravi kritika v dnevniku Dresdener Anzeiger dne 6. novembra, da je bila intendantica državne opere izredno srečna, ko je povabila to odlično pevko z največjim glasovnim materialom na gostovanje. Poleg nje poje ulogo Cavaradosija tenorist gosp. Marček, barona Scarpia pa g. Primožič, cerkovnik je g. Betetto, Anzokoti g. Janko. Opero dirigira kapelnik g. Neffat. Predstava je izven abonmaja pri običajnih opernih cenah.

»Boccaccio« za abonente reda D se poje v petek, 16. t. m. v ljubljanski operi.

Mozartova opera »Carolina pišala« pride v letošnji repertoar v soboto, dne 17. t. m. v novi inscenaciji po osnutkih profesorja g. Ivana Vavpotiča. Predstava se vrši za red B.

Čapkova drama »Tajna dolgega življenja« se vprizori v ljubljanski dram v petek, dne 16. t. m. za abonente reda A. Zasedba običajna, glavno žensko vlogo igra ga. Marija Vera.

»Obliaki« na mariborskem odru. Fe dni bo premijera češke lirčne drame pisatelja in dramaturga J. Kvapila »Obliaki«. V drami pesnik na efektan način opisuje težko pot semenišnika Petra (gosp. Rakusa), ki ga je vklebila materina želja, da bi postal duhovnik. Toda, ko se po daljšem času sreča z gledališko igralko Zemanovo (gđ. Kraljevo), se v Petru vzbudi želja po življenju in odpor proti materini volji. Pripravljen je tik pred novo mašo, izstopiti iz semeniškega Tuda Zemanova, pod katerim vplivom je ubogi dečko, prišli Petra, da ostane zvest svojim prvotnim načrtom. Delo je pisano v finem lirskem nastrojenju, ki se mesloma stopnjuje v močan dramski akcent. Dalje sledijo še ga. Bukšekova, gosp. Crom. Režira gosp. J. Kovč.

Praska Akademski filharmonija v Beogradu. Včeraj, v sredo zvečer je priredila Akademski filharmonija iz Prage koncert v Beogradu. Orkester, ki je sestavljen izključno iz akademikov in ki ga vodi kapelnik Otakar Kozel, gojenec dirigenta Ostrila, je imel na programu: Simfonično pesništvo iz Smetanove »Ma vlast« (Višehrad, iz beških logov in gajev); Fibich: »Na proslavo«, ter Dvořakove »Legende« poleg »Slovanse raspoloj«.

Janačkov »Dnevnik izginolega« v Beogradu. Današ, v četrtek zvečer se bo v beograjski koncertni dvorani prvič izvajala skladba »Dnevnik izginolega«. Večer priredi glasbeno društvo »Slankovič«. Janaček je napisal to kompozicijo l. 1917. Skladba se je izvajala z ogromnim uspehom v Parizu, Londonu in Berlinu. V Beogradu bodo peli: tenorist gosp. Knittl, altistka ga. Pinterovičeva, ter dame: Zaludova, Proskurnikova in Manojlovičeva. Dirigiral bo kapelnik Emil Hajek. »Dnevnik izginolega« smo slišali pred nekaj leti tudi v Ljubljani.

Ponatis Nazorove knjige. Izšlo je novo izdanje Nazorove knjige »Utrva zlatokrilca« in živalskega epa »Medved Brund«. Oba ponatisa je založila Jugoslavenska štampa, d. d. v Zagrebu, Marovska ulica 28. Prva publikacija stane 20 Din. druga pa 15 Din.

Začetek gledališke sezone v Osijeku. V Osijeku se je v soboto, 10. t. m. otvorila gledališka sezona s Krleževim dramo »V agoniji«. Ulogo barona Lembacha je igral gosp. Hladil. Lauro ga. Pregarčeva, advokata Krležova gosp. Martinčević. Režiral je g. Tanholer.

Na simfoničnem koncertu, ki ga priredi pod vodstvom višjega vojaškega kapelnika dr. Josipa Cerina Muzika dravske divizijske oblasti, se izvaja med drugim tudi znamenita Paunovićeva jugoslovanska simfonijska. To delo je pisano za veliki orkester in polno preplep idej in motivov pristno jugoslovanskega kolorita, krasno instrumentirano tako, da nosi po pravici naslov Jugo-

normalnosti. Čajkovskij ni slutil, da se ne bi bil smel oženiti. Zato ga je tembolj pretresel ta udarec. Takoj po nesrečni svatbi se je zavezal tudi vozlet tretje katastrofe, ki je morala Čajkovskega še na smrtni postelji. Gospa Nadežda von Meck, 45-letna vdova po znanem multimilijonarju, mati enajstih otrok, se je zavezala za nesrečnega umetnika, ki je ostal po tragični poroki in dolgem zdravljenju brez sredstev. Ponudila mu je 6000 rubljev letne podpore in priateljstvo pod pogojem, da se nikoli ne bosta srečala. Čajkovskij je na to pristal, in tako se je prišla 13-letna korespondenca. Zlat objavljena kompozitova pisma kažejo, da je vesno poročal dobrotnici o vsem svojem delovanju in nebanju. L. 1884. po vprizoritvi »Onjezinac na državnem odru, se je rešil Čajkovskij gmočnih neprilik. Lahko bi zdaj izhajal brez podpore gospe Meckove, a tega bogve zakaj ni storil. Vse je ostalo pri starem do l. 1890. ko je prišel poročilo, da mu mora gosna Nadežda ustaviti podporo, ker je izgubila premoženje. Nahuje na je bilo, da ni odgovorila potem gospe Meck Čajkovskemu na nobeno nismo. To ga je mučilo vse življenje, »uničilo« (mu je) zadnjo vero v človeštvo, »ponižalo ga v lastnih očeh in še v predsmrtnih groznih mukah je vedno nonavil burne oblike nekdanji edini prijatelj. Pri pomniti je treba, da se je vse življenje Čajkovskij, kakor se to večkrat zgodi pri živčno bolnih ljudeh, bal smrti. Potem ho nam jasno, zakaj se zrcali obup v njegovih lepih romaneh in simfonijah: 4., 5. in posebno 6. Mučna smrt po nenadni devetdnevni mukah je zaključila mučno življenje najbolj priključnega ruskega kompozita, ki je toliko vplival na glasbeni razvoj ruske in slovanske umetnosti.

L. Mikuš

MESTNI TRG ŠTEV. 15

Tvornica dežnikov, zaloga sprehajalnih palic

V tekstilni stroki (metersko blago) dobro

Uvedenega zastopnika

sprejme takoj prvovrstna krščanska tekstilna trdka v Grazu. — Ponudbe pod »Zaenkrat proti proviziji« na špedicijo »Balkan« v Mariboru. 13426

Zastopstvo

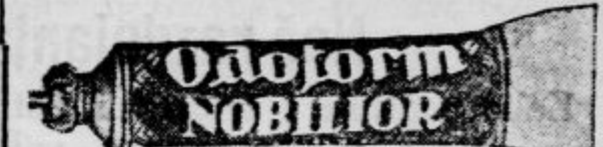
prvovrstne znamke avtomobilskih in strojnih olj se odda za vsa večja mesta Slovenije. Protokolirani trgovci na prometnih mestih naj obklopo svoje ponudbe pod »Zastopnik« na Publiko. Zagreb. Gunduličeva 11. 13352

Sukio - Doubl
Kangarn
ze moške obleke, velika izbira - ugodne cene
R. Miklavc
»Pri sklopu«
LJUBLJANA, Lingarjeva ulica - Mednarodna ulica - Pred dvorom

„Underwood“

pisalni stroji ima svetovni sloves

Vaši zobje
ostanejo vedno zdravi in beli, a diš iz ust svež in prijeten, ako uporabljate

ODOFORM-PASTO za zobe.

Dobi se v lekarnah in drogerijah.

Glavna zaloga parfumerija URAN, Ljubljana, Mestni trg 11. 260

Za pranje lica
Vam največ koristi blag Lilišmo m lo s sliko opatice. Dobi se povsod
Glavno skladišče:
Parfumerija Uran
Ljubljana. Mestni trg 11

OGLEITE SI: USAK PETEK!

Reklamne cene: svežih morskih, sladkovodnih živih rib ter namočene polenovke in špecerijskega blaga.

13461 F. R. Kovačič

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 32 (palača Pokojniškega zavoda)

Živinorečci!

Uporabljajte za razkuževanje nleov, orodja in živine SANOLIN. Za desinikcijo ok pa SANITOL — Srdstva oboite v vsaki lekarni in drogeriji, odnosno pri proizvajalcu:

CHEMOTECNA, družba z o. z. Ljubljana, Mestni trg št. 10 1336

Vaše roke
ostanejo gladke in bele, niso raskave in nimajo ozeblin, ako jih mažete s kremo

Je fals blanc. Dobi se v lekarni in drogerijah. — Glavno skladišče parfumerija URAN, Ljubljana, Mestni trg 11. 264

Prima flor nogavice

Varstvena znamka

traja en par delj kakor več parov drugih. Pazite na znamko in zahtevajte povsod le 1. flor nogavice znamke »Mravljia«.

nad 2.000.000 strojev v prometu, nedosegljiv v trpežnosti in vsled tega najcenejši

LUDVIK BARAGA LJUBLJANA

Selenburgova ulica št. 6/1. Telefon št. 25811

Miklavčeva odprodaja
Staroznano trgovino
Najnižje cene
Lud. Dolenc
svo preselili s Sv. Petra ceste št. 8 v
palačo Okrožnega urada na Miklošičevi c. 20
In jo vodimo naprej pod imenom
Bazar »SLON«
Priporočamo se in vabimo con. občinstvo za nakup raznovrstne GALANTERIJE, IGRAC in PARFUMERIJE.

VILO KUPIM.
srednja velikost, solidno zidana, dobro ohranjena, s primernim vrtom, ne daleč od mesta, v lepi leži, najraje Pod Rožnikom kje. Ponudbe pod »Jovide« na oglasni odelek »Jutra«.
13445

Ak si hocete kar nabaviti, 12496 a
Ako nimate trenutno potrebnih sredstev.
Ako zelte odplačevati v ugodnih mesečnih obrokih,
obrnito se takoj na
Kreditno zadrugo detailnih trgovcev v Ljubljani
Selenburgova ulica 7, I. nadstr.

katera vam hitro in diskretno posreduje kredit, na podlagi katerega kupujete vse, kar potrebujete, poljubno skoraj v vseh ljubljanskih trgovinah.
Prospekti in poljsnila radevolje na razpolago.

Specija na trgovina vozičkov in koles
ZEMELKOR OTON, Marijin trg 8
nudi
na'cenejše vozičke za Miklavčeva darila
žepne baterije, svetilke, karbid
Na debele Ceniki tranko Na drobno!

Kupimo poslopje
za vočjo KONFEKCIJSKO INDUSTRIJO. Primeran objekti in stavbe v Ljubljani, ki bi se dali brez prevelikih stroškov adaptirati v te namene, naj se pomnijo takoj pod »Jovide« na oglasni odelek »Jutra«.
Ponudite event. tudi primerne parcele za novo zgradbo.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni svet
1318
Za vedno nas je zapustil po daljšem, mukopolnem trpljenju naš srčno ljubljani soprog, oče, brat, stric in svak, gospod

Alojzij Gorjanc
žel kl'učavničar v otk.
Pogreb dragoga pokojnika se bo vršil v četrtek, dne 15. t. m. ob 4. uri pop., iz mrtvašnice splošne bolnišnice, na pokopališče k Sv. Križu.

ZELENA JAMA, dne 15. novembra 1928.

Globoko žalujoči ostali.

Iz življenja in sveta

Noč razdejanja v Mascaliju

Kako popisuje v švicarskih listih očividec noč groze pod žreli vulkana

Pri prvem izbruhu Etne ni bilo moč preračunati, kakšna usoda bo za dela naselbine pod ognjenikom. Ognjenik se je ustavil za 24 ur. Zdelo se je, da so vasi v takozvani coni erupcije izven nevarnosti. Prebivalstvo se je zanašalo na to in se je že potolažilo. Kar se izlije v nedeljo zvečer okrog devetih lava zopet iz žrela.

Nevarnost je tu

V ponedeljek zvečer že ni bilo več nobenega dvoma, da je Mascalij, kraj z 10 tisoč prebivalci, zapisan smrti. Lava se je izlila kakor bi tekla po izkopani strugi in je merila naravnost v sredino Mascalija. Oblasti so nemudoma odredile evakuacijo. V tork je prebivalstvo odšlo. Vsak je odnesel kar je mogel. Vendar niso ljudje izgu-

dokler ne izginejo v gorečem morju, ki se vali dalje in dalje.

Na tisoče ljudi, radovednežev in begunov, opazuje ta prizor. Vsi molče. Razdejanje pa se nadaljuje. Nočno nebo žari dokoder seže pogled. Izpod lave pa se dvigajo oblaki dima, ki se zgrinjajo nad pogorišči kakor satanov plašč...

Lava uničuje

Pridružil sem se gruč mladim ljudem, s katerimi sem skušal doseči cerkev. Posrečilo se nam je ukaniti vojaško stražo. Dosegli smo ulico, kjer je bila tema kakor v rogu. Vsenokrog prazno in pusto. Na nekem dvorišču mečejo ženske na kup še zadnje ostanke svojega imetja. Plakajoč ostavljajo hišo, ki bo v kratkem pokopana... Širok ro-

Izliv lave

bili zaupanja v božjo previdnost. Nadejali so se, da bo lava odnehala. In med tem je zakipelo nad krajem pošastno goreče morje. Osem metrov visoka reka z gorečimi slapovi se je začela približevati naselbini.

V tork zvečer je zasvetil velikanski plamen, ki se je videl celo v Catanijo. Odrinil sem proti krajema Giarre in Riposto. Slika se je v zadnjih urah neverjetno spremenila. Med tem ko so pred tremi dnevi svetili z Etne ognjeni jeziki od zapada, je sedaj dobil ogenj čisto drugo, intenzivnejšo barvo. Velikanski, kadeči se pozoj je iztegnil svoje tipalke proti Mascaliju.

Panika

Vsa vas je na nogah. Vsi tekajo in begajo sem in tja. Kdor ima voz, naklada nanj posteljnino in obleko, vprega živino in se nerad trga od domačega kraja. Kolesa škripajo in vmes stokajo ženske. V kapelich gore luči. Beguni molijo, klečijo v vrstah in prosijo, da bi nebo od njih odvrnilo pogubo.

Ob eni ponoči stojim pri vhodu v Mascalij. Vas je zaprta po vojaštvu. Kakih sto metrov pred menoj stoji lava; ne stoji, ampak vali se naprej, dasi polagoma. Že je dosegla prve hiše in jih zmlela kakor zmelje mlinski kamen pšenično zrno. Lava je zelo požrešna: vse kar doseže, uniči, zdrobi, potem na hiti dalje, kakor bi se bala, da ji bo zmanjkalo plena...

Spredaj je ognjena in plameneča. Hiše zgore v njenem obsevu, potem se zrušijo truščema skupaj kakor igrače iz papirja grme zidovi na kupe —

Double suknje

najceneje pri
DRAGO SCHWAB, Ljubljana

Dr. Ivan Lah:

Pred desetimi leti

2. Fronta mrtvih.

V tistih dneh — bilo je koncem oktobra — sva se sprehajala s prijateljem ob olšanskih pokopališčih. Spominjala sva se časov, ko smo skupaj gradili kravz svobode, ki se je dvigal sedaj iz razvalin razdejanega Balkana. Mrzel drgetajoč veter je bil čez planjave, megle so zakrivalle obzorce na jugu in vse okoli je spominjalo na praznik vseh mrtvih. Govorila sva o pohodu srbske vojske. Vse je kazalo, da so Srbi že zavzeli Jagodino in da se bližajo Beogradu. Listi so o tem sicer malo poročali, toda imena krajev so pričala o popolnem pomolu avstrijske vojske in le težko je bilo zasledovati njen beg, ko se je umikala proti državi, iz katere je bila izšla — in njena usoda je bila tem težja, ker je tudi njena lastna država za hrbtom že propadala.

Mit Ross und Wagen, so hat sie Herr Gott geschlagen. Kaj se godi sedaj tam doli po srbskih mestih in selih? Kako se polnijo ceste in železnice padajo zgradbe in mostovi! Kar čuti narod, ko se mu vrača po treh letih domača vojska, ki je morala prestat pot čez Albanijo, morje, Krk, Vido, Solun, da se je mogla vrniti po težkih bojih na

domača tla. In kaj bo potem, ko se bodo vse te bežeče madžarsko-nemške čete nabrale v Beogradu? Kdo bo spravil to vojsko čez Donavo? In kie bo konec zmagozlovnega pohoda. Budimpešta se trese v strahu pred strašnim koncem, ki prihaja...

Prijatelj je bil vojaški zdravnik in je imel s seboj fotografije iz časa avstrijske justice... Bil je grozen pogled na te prizore nečloveškega maščevanja, ki so ga izvršili avstrijski krvniki v Srbiji... Sedaj so prihajale te slike na dan. Zamislila sva še. Megleni vetrovi so s hladnimi zastori prikrivali jasne slike, ki so se kazale iz daljave. Srbija vstaja, njen bolestin obraz se izpreminja, izginja — resna kot sodnica nad zločini prihaja vedno bližje svojemu glavnemu mestu...

Pot naju je zanesla na pokopališče. Prišla sva mimo mrtvašnice. Bila je odprta... Obstala sva. Zagledala sva fronto mrtvih. Ležali so drug ob drugem v dolgi vrsti brez krst. Tako je morila »španska«. Po 70—100 ljudi je umiralo na dan v velikih mestih. Božja dekla smrt je posegla s svojimi koščeni rokami v evropska kulturna središča. Ljudje so se bili privadili tako, da se niti začudili niso. 1000 mrtvih, 2000 ranjenih na bojiščih se jim je zdelo že malo števílo. Sedaj je posegla z bojišč v ozadje in zadivljala v divjem

in v nekaj minutah je bil kinematograf izprazen brez incidenta. Takoj nato so prispeli ognjegašci, ki so pogasili požar v kratkem času in brez velike škode. Kino »Lucerna« se nahaja v središču Prage v prostorih hiše, ki ima največjo koncertno dvorano v prestolnici češke republike. Če bi ogenj upepelil poslopje, bi šla škoda v debele milijone.

Oskrunjen zakon

Smešno obravnavo so imeli v Parizu. Neki Gontier je slučajno srečal normandskega rojaka in vojnega tovariša Louniasa Bourdiera, malega posestnika, ki je prvič prišel v prestolico. Prijatelja se nista videla že več let, pa sta se pošteno napila. Gontier je pričel razgrajati in je romal v zapor. Bourdier, ki je ostal na ulici brez denarja, je odtaval na naslov, ki mu ga je dal zaprti prijatelj. Našel je stanovanje. Zaspana služkinja, kateri je Gontier naznanil gosta, je odprla vrata in se takoj izgubila. Bourdier je poiskal v temi posteljo, ležal je vanjo in sladko zaspal, ne da bi vedel, kam je zašel. Bil je namreč v spalnici zakonskih Gontier. Zjutraj se je gospa zbudila in je poklicala soproga, o katerem ni vedela, kdaj se je vrnil. Začula je tuj glas, prižgala luč in — o, groza — zagledala je poleg sebe tujca! Dogodek se je takoj pojasnil. Nesrečni Bourdier se je v trenutku iztrezil in slečen, kakor je bil, je stekel na ulico... Gontier je tožil prijatelja. Sodnija je vpoštevala vse olajševalne okolnosti, a vendar je obsodila Bourdiera na 6 mesecev ječe in 100 frankov globe.

Carski milijoni

Anastazija Čajkovska, ki hoče biti čudežno rešena najmlajša hči umorjenega carja Nikolaja, je vložila v Londonu zahtevo, naj se ji izplača pri angleških bankah naložen carjev denar. Zdaj je morala zvedeti, da nima car nobenega kapitala ne v Angliji in ne v Ameriki. Carji so sicer imeli navadno od časov Katarine II. tekoči račun pri banki Brata Björning, a med vojno je

Ga. Čajkovska

pustil Nikolaj II. izplačati ves naloženi znesek ručni državnih banki. Carjeva sestra, vel kneginja Olga Aleksandrovna, je že davno na Angleškem priznana kot zakonita naslednica, a vse carjevo premoženje, katero se ji je izplačalo je znašalo... 95 funtov šterlingov. Svoječas je iskal carjev denar po angleških bankah sam angleški kralj Jurij. Bil bi ga rad izročil rajni carici-materi Mariji, ki je živila v jako skromnih razmerah. Toda poizvedbe so vnovič ugotovile, da so carski milijoni zgolj pravljica. Anastazija Čajkovska torej zaman plačuje odvmetike, da bi prišla do carskih milijonov.

plesu, da pokaže svojo neskončno moč. Niso ji vedeli več niti imena in so jo krstili po daljni deželi. Onemogla Evropa je zatrepetala. Hiše so se napolnile z bolniki in mrličmi. Ni bilo niti več delavcev niti desk, da bi jim napravili krste. Tudi grobokopov ni bilo. Najeli so vojake, da so kopali skupne grobove. A tudi vojaki so omazovali, bolni in gladni... Po mestu so šli vozovi in pobirali mrličje. Tako so ležali tu v dolgi vrsti in čakali na svoj pokop. Par bornih sveč je gorelo na oltarju — vse drugo je bilo v poltemi kakor privid sredi mraka. A bila je živa resnica. Dvoje stark je trepetaje stalo pri vratih... Mrtvi bež obrazu so se svetilkali v nejasni svetlobi, kakor da pričajo o kazni božji, ki je prišla nad nje zaradi onih, ki so padali v teh dneh s svojih prestolov... Dolga vrsta trideset bežih pretežkih mrtvih obrazov... Fronta mrtvih...

Tako se je končavala svetovna vojna. To so bile zadnje fronte — po tisočih onih gladnih, ki so se vrstile po mestnih ulicah v mrzlih zimskih dneh in nočeh. Zadnje fronte pred slavnostnimi sprevedmi ki so napolnili trge in ulice ob uri odrešenja. Tako velika je bila radost te ure, da je premagala bolezen in smrt in vzbudila nove sile v njih, ki so jo pričakovali...

Krona mučeništva,
kakršno si ženske vedno rade dajo posaditi na glavo, samo da so lepe, ali, boljše rečeno, da izgledajo lepše...

Doslej najsolidnejša na starejša in največja trdka v Jugoslaviji

ALFONZ BREZNIK

b v št. učlt. Glasb. Matice

Ljubljana, Mestni trg 3

polg magistrata

Vojna med podganami

Ponoči 2. novembra je planilo pokoncu vse prebivalstvo mesta Šalašija v kitajski deželi Kalganu. Zbudilo jih je neverjetno cvilenje in hreščanje. Kitajci so jeli moliti, ker so mislili, da so se spoprijeli v zraku bes. Zjutraj pa so zagledali ob mestnem zidu desetstisoče mrtvih in krvavečih, ranjenih rdečih ter sivih podgan. Sive so bile doma v mestu, rdeče pa so prišle iz pušave od jugovzhoda. Dokler se ni dvignil navadni popoldanski vihar, je kazal pesek njih sledove več kilometrov daleč. Podgane so bile izredno velike in rejene. Nekateri so baje tehtale po 18 kg! Boj je moral biti obupen. Na stotine delavcev je pokopavalo trupla podgan cele tri dni. Mesto si je komaj oddahnilo od smrada, a prihodnji dan se je odigrala popoldne nova bitka na drugi cesti proti Keanseaju. Podgane so bile tako razvnete, da se niso zme-nile za ljudi, ki so navreli vkup, da bi opazovali boj. Klanje je trajalo dobro uro. Sive domače podgane so bile premagane in so se rešile za mestno obzidje. Na bojišču pa je ostalo zopet nesteto mrtvih in ranjenih bojnikov.

Izposojena zvezdnica

Mlada kinoumetnica Liana Dawers, znana po filmih »Metropolis« in »Svetnica in bedak«, je sklenila za 6 let pogodbo z družbo Lang. Prejema vedno večjo plačo, ki znaša zdaj 1500 mark mesečno. Toda razen tega je imela trdka pravico »posolati« zvezdnico drugim kinopodjetjem in sicer na svoj račun. Igralka je ugotovila, da je zaslužil gospodar v njeno škodo pri tem izposojevanju vsaj 20.000 mark: prejela je namreč od delodajalca manjše dnevnice, kakor so mu jih plačali za njo izposojevalci. Berlinsko delavsko razsodišče ji je tudi priznalo 18.000 mark odškodnine, pogodba pa je bila razveljavljena, ker »nasprotuje javni morali in pojmu osebne prostosti«.

Dozvedno pomlajenje

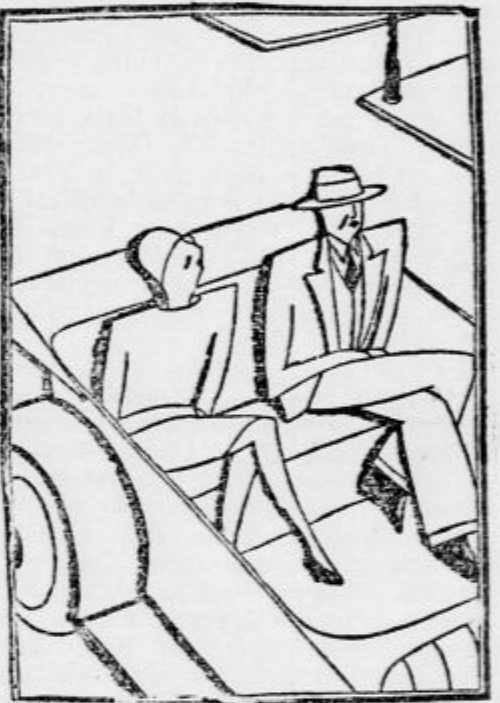
Profesor Bürger in njegov sodružnik dr. Schloncka v Kielu sta dovršila mnogolomne razprave, ki ugotavljajo objektivne vzroke starosti. Zdaj imamo jako točen zakon (celo v logaritmčni obliki), ki izraža nujnost obrabljenega organizma. Mikrokemično raziskovanje posameznih organov je nepobitno dokazalo, da izgube organi tekom let svojo notranjo vlažnost, se posuše in zdebele. Ta proces povzroča v nadaljnjem izločanje trdnih snovi, predvsem apna in olesterina, ki zopet pospešujeta krhkost in debelost lasnic in staničevja. Natančno isti proces posušitve in strmenja se opazuje tudi pri anorganskih koloidnih raztoplinah: če jih pustimo delj časa stati, kažejo vse značilne posebnosti »staranja«. Če pa so obsojeni vsi živi in mrtvi koloidi na starostno razkrajanje, ni moči, ki bi trajno zajézila to naravno izpreminja-

nje. Radi tega označujeta učenjaka pomlajevanje kot modno geslo, ki pa nima nobene znanstvene bodočnosti.

Samostanska ljubezen

V lepem Bregenzu ob Bodenskem jezeru je drago plačal svojo ljubezen do mlade nune železničar Louis Rupp. Snubil je dekle, ko še ni položilo samostanske zaobljube, a je šla rajše v samostan. Obupani zaljubljenec jo je sklenil ugrabit. Spelzal je ponoči čez samostanski plot. V temi je seveda zašel, ker ni bil nikoli poprej v moškimi prepovedanem poslopju. Padel je v celico k nepoznani nuni. Ta je dvignila hrup in kmalu so pričeli biti plat zvo-na. Rupp je hotel pobeegniti, a zunaj so že čakali nanj okoliški kmetje in so ga ustrelili, ker so mislili, da je ropar.

Snobizem

»Ali ste včeraj gledali senzacionalen boks, ki je trajal samo 34 sekund?«
»Sem. Ampak bilo je tako dolgočasno, da sem se odstranil pred koncem.«

Konec železniških nesreč

Monakovska železniška direkcija je predvajala zastopnikom tiska nov izum, ki naj odpravi za vselej železniške nesreče. Lokomotive bodo opremljene s posebnimi svetilkami, ki gore tudi podnevi in vse nevarne točke ob progi: stiki, ovinki in sl. bodo označene s posebnimi ogledali. Zrcala bodo odsevala luč svetilke in jo metala na druga ogledala na lokomotivi, ki bodo opremljena s t. zv. »selenovimi celicami«, proizvajajočim pod vplivom svetlobe električno strujo. Priključen jim je tudi aparat za ugotovitev hitrosti stroja. Vsa ta oprema deluje tudi pri najbolj nagli vožnji. Električna struja, ki jo sprožijo razsvetljene selenove celice, sproži zavoro. Vlak se ustavi le polagoma, da se prepreči vsaki sunk. Novi izum je bil preizkušen 4500-krat in ni nikoli odpovedal tudi ob najhujšem dežju in megli, ki sta do zdaj zakrivila največ železniških nesreč.

Zveza, ki se je kmalu razdrla

Nedavno sta se poročila princesa Elizabeta Schaumburg-Lippe in sin nemškega pisatelja Gerh. Hauptmanna, dr. Benvenuto Hauptmann, uradnik v nemškem zunanjem ministrstvu. Berlinski listi so s ponosom naglašali, da se je zvezala v tem zakonu aristokracija imena z aristokracijo duha. Zdaj pa javljajo iz talsteza Berlina, da je ondotno okrožno sodišče dne 13. t. m. poroko razveljavilo.

Sinclair Gluck:

Zlati panter

51

Iz radovednosti sem prižgal užigalico, da bi si napravil razločno sliko tega predmeta. Vsekako je bila to električna naprava. Od šestorice močnih, dva do tri metre visokih železnih stebrov so šle debele žice k velikemu stroju, ki je bil deloma vzdignjen v steno.

Ti stebri so stali v krogu, ki je imel do tri metre premera. Črna stvar sredi kroga je zbujala moje posebno pozornost.

Napoved sem dognal, da je bila to kak meter debela in kake tri metre visoka, zgoraj in spodaj odprta cev. Imela je vrata, do štirideset centimetrov široka, ki so se vrtela na tečajih. Cev in vrata, oboje je bilo videti napravljeno iz prosojne snovi, podobne beškemu steklu.

Od šestorice stebrov je šlo mreževje žic do površine cevi. Vsa naprava je še najbolj nalikovala električni kopeli.

Poslednja užigalica mi je skoro opekla prste, preden sem utegnil odkriti kaj nadaljnjega. Vdan v svojo usodo, sem v temi pričakoval dogodkov. Za vse slučaje sem imel itak še prstan pri sebi. Če ne bom mogel uiti, sem si mislil, naj pogine z menoj vred vsaj nekaj mojih sovražnikov! Pri tem sem mislil zlasti na Mallardija, ki je bil tepel sestro. Njega bi bil hladnokrvno poslal na oni svet.

V stranskem prostoru se je zdajci posvetila luč. Skozi rešetčasta vrata sem videl, kako sta stopila vanja dva moža. Ko sta se prikazala izza velike prosojne cevi v sredini prostora, sem spoznal v enem izmed njih Mallardija. Drugi je bil čemerikav dedec

s kmečkim obrazom, ki ga še nisem bil videl.

V živi svetlobi sem se naglo ozrl in z začudenjem opazil, da so stene in tla obeh prostorov iz surovega kamna. Po razkošju, ki sem ga videl drugod, sem skoro zdvomil o tem, da bi bil že v istem poslopju.

Mallardi je pristopil k rešetčastim vratom in od zunaj napravil v moji celici luč. »Nu, Glayton,« je izpregovoril z mrzlim nasmeškom, »tudi najboljši prijatelji se morajo ločiti in midva nisva izjemi. Prišel sem, da mi poveste svoje poslednje želje.«

Zastrel sem vanj. Misli so mi vrvele po možganih. Poslednja možnost, s katero sem se mogel okoristiti, je bila pred menoj. Če sem hotel dobiti igro, sem moral uporabiti proti nasilju zvijačo.

Počasi sem stopil k vratom in prijel za eno izmed palic v rešetki. »Za Boga, Mallardi,« sem vzdihnil s potrim glasom, »le kaj sem vam storil v svojem življenju, da me hočete umoriti?«

Mallardi se je krakavoče zasmejal, med tem ko je kmet radovedno poškilil name. »Jaz vam ne očitam ničesar — tem več pa cesar! Vtkali ste se v njegove načrte, in to je nevarno.«

»Cesar?« sem vzdihnil s slabotnim glasom.

»To ime je samo muha našega šefa, Glayton. Povejte mi tedaj, kako želite umreti!«

»Ne morem vam verjeti, Mallardi, da bi bil to vaš resni namen. Gotovo je kak izhod, ki vam omogoča, da prizanese mojemu življenju,« sem dejal. »Denarja imam obilo, dam vam ga. Pristopiti hočem k vaši organizaciji, vse hočem storiti!«

Spet se je zasmejal. »Zdaj govorite mahoma čisto drugače, a?«

Pri teh besedah je pognel iz žepa pištolo na zračni pritisk in se nato po italijansko obrnil h kmetu, ki je izvele težak samokres in g anameril name.

Mallardi je vzel iz drugega žepa ključ ter ga vtaknil v ključavnico vrat. Novo upanje mi je napolnilo srce, toda nisem se izdal: tarnaje, kakor da se bojim, sem odskočil v kot svoje celice.

Vrata so se odprla. »Stopite semkaj,« je zaničljivo rekel Mallardi. »Nič žalega vam ne bom storil, ne zdaj ne pozneje. Toda povejte imam, da vam pokažem to igračko in vas vprašam, ali vam je ta način ljubši. Stopite venkaj!«

Kakor tepen pes sem prišel iz svojega kota, toda Italijan se je vzlic temu umikal pred menoj, drže se v varni razdalji. Ko so se vrata celice zaprla za menoj, sem se kakor obnemogel naslonil na steno druge sobe in čakal. »Kaj-kaj misli-te storiti z menoj?« sem zavaljal. Samega sebe sem preziral zaradi tega vedenja, a vse to je bilo potrebno zaradi onih dveh; prejšnje čase sem jim bil itak dovoljkrat pokazal zobe. Če sem se hotel približati Mallardiju, sem mu moral vzeti strah pred seboj.

Drugi Italijan me je še vedno krotil s svojim samokresom, med tem ko se je Mallard obračal k napravi. Odprl je stransko stikalo in sobo je bliskoma napolnila bleščeča, nepopisno žarka svetloba. Izprva je bila zelena, nato vijoličasta in nato rdeča. Bleščalo se mi je tako, da sem se odvrnil. Luč je lila iz orjaške kremenaste cevi sredi sobe in žarela v vseh mavričnih barvah kakor nadzemski prikazen. Ona dva sta si z rokami senčila oči. Cev je izžarevala strašno vročino.

Slišal sem, kako je Mallardi po italijansko nekaj rekel svojemu kmečkemu spremljevalcu. Ta mu je podal čepico, ki jo je imel na glavi. Mallardi je stopil naprej in jo od zgoraj vrgel v cev. Nato je odstopil in spet obrnil stikalo. Svetlobni tok je usahnil in ugasnil.

Naročila in ure dopisa, ličile se malih oglašev, je priložnost za oglaševanje od daleč Jutra, ljubljana. Priloga št. 1492

Mali oglašev, ki služi v poročila in oglašev, je priložnost za oglaševanje od daleč Jutra, ljubljana. Priloga št. 1492

Uporabljeno je upoštevanje, ki služi v poročila in oglašev, je priložnost za oglaševanje od daleč Jutra, ljubljana. Priloga št. 1492

Uporabljeno je upoštevanje, ki služi v poročila in oglašev, je priložnost za oglaševanje od daleč Jutra, ljubljana. Priloga št. 1492

Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov je plačati posebno pristojbino Din 2.— Za naslove kličite telef. št. 3492, 2492 ter ekspozituro v Šiški telef. št. 3203.

Podružnica JUTRA v Celju

Kocenova ulica 2

Sprejemamo male oglase, inserate ter vse druge objave v priročniku naročnika!

Dajte naslove in druge informacije tistih se malih oglašev.

Sprejemamo male oglase, inserate ter vse druge objave v priročniku naročnika!

Dajte naslove in druge informacije tistih se malih oglašev.

Sprejemamo male oglase, inserate ter vse druge objave v priročniku naročnika!

Dajte naslove in druge informacije tistih se malih oglašev.

Sprejemamo male oglase, inserate ter vse druge objave v priročniku naročnika!

Dajte naslove in druge informacije tistih se malih oglašev.

Sprejemamo male oglase, inserate ter vse druge objave v priročniku naročnika!

Dajte naslove in druge informacije tistih se malih oglašev.

Sprejemamo male oglase, inserate ter vse druge objave v priročniku naročnika!

Dajte naslove in druge informacije tistih se malih oglašev.

Sprejemamo male oglase, inserate ter vse druge objave v priročniku naročnika!

Dajte naslove in druge informacije tistih se malih oglašev.

Sprejemamo male oglase, inserate ter vse druge objave v priročniku naročnika!

Dajte naslove in druge informacije tistih se malih oglašev.

Sprejemamo male oglase, inserate ter vse druge objave v priročniku naročnika!

Dajte naslove in druge informacije tistih se malih oglašev.

Sprejemamo male oglase, inserate ter vse druge objave v priročniku naročnika!

Dajte naslove in druge informacije tistih se malih oglašev.

Sprejemamo male oglase, inserate ter vse druge objave v priročniku naročnika!

Dajte naslove in druge informacije tistih se malih oglašev.

Sprejemamo male oglase, inserate ter vse druge objave v priročniku naročnika!

Dajte naslove in druge informacije tistih se malih oglašev.

Sprejemamo male oglase, inserate ter vse druge objave v priročniku naročnika!

Dajte naslove in druge informacije tistih se malih oglašev.

Sprejemamo male oglase, inserate ter vse druge objave v priročniku naročnika!

Dajte naslove in druge informacije tistih se malih oglašev.

Sprejemamo male oglase, inserate ter vse druge objave v priročniku naročnika!

Dajte naslove in druge informacije tistih se malih oglašev.

Sprejemamo male oglase, inserate ter vse druge objave v priročniku naročnika!

Dajte naslove in druge informacije tistih se malih oglašev.

Sprejemamo male oglase, inserate ter vse druge objave v priročniku naročnika!

Dajte naslove in druge informacije tistih se malih oglašev.

Sprejemamo male oglase, inserate ter vse druge objave v priročniku naročnika!

Dajte naslove in druge informacije tistih se malih oglašev.

Sprejemamo male oglase, inserate ter vse druge objave v priročniku naročnika!

Dajte naslove in druge informacije tistih se malih oglašev.

Sprejemamo male oglase, inserate ter vse druge objave v priročniku naročnika!

Dajte naslove in druge informacije tistih se malih oglašev.

Sprejemamo male oglase, inserate ter vse druge objave v priročniku naročnika!

Dajte naslove in druge informacije tistih se malih oglašev.

Sprejemamo male oglase, inserate ter vse druge objave v priročniku naročnika!

Dajte naslove in druge informacije tistih se malih oglašev.

Sprejemamo male oglase, inserate ter vse druge objave v priročniku naročnika!

Dajte naslove in druge informacije tistih se malih oglašev.

Sprejemamo male oglase, inserate ter vse druge objave v priročniku naročnika!

Dajte naslove in druge informacije tistih se malih oglašev.

Sprejemamo male oglase, inserate ter vse druge objave v priročniku naročnika!

Dajte naslove in druge informacije tistih se malih oglašev.

Sprejemamo male oglase, inserate ter vse druge objave v priročniku naročnika!

Dajte naslove in druge informacije tistih se malih oglašev.

Sprejemamo male oglase, inserate ter vse druge objave v priročniku naročnika!

Dajte naslove in druge informacije tistih se malih oglašev.

Sprejemamo male oglase, inserate ter vse druge objave v priročniku naročnika!

Dajte naslove in druge informacije tistih se malih oglašev.

Sprejemamo male oglase, inserate ter vse druge objave v priročniku naročnika!

Dajte naslove in druge informacije tistih se malih oglašev.

Sprejemamo male oglase, inserate ter vse druge objave v priročniku naročnika!

Dajte naslove in druge informacije tistih se malih oglašev.

Sprejemamo male oglase, inserate ter vse druge objave v priročniku naročnika!

Dajte naslove in druge informacije tistih se malih oglašev.

Sprejemamo male oglase, inserate ter vse druge objave v priročniku naročnika!

Dajte naslove in druge informacije tistih se malih oglašev.

Sprejemamo male oglase, inserate ter vse druge objave v priročniku naročnika!

Dajte naslove in druge informacije tistih se malih oglašev.

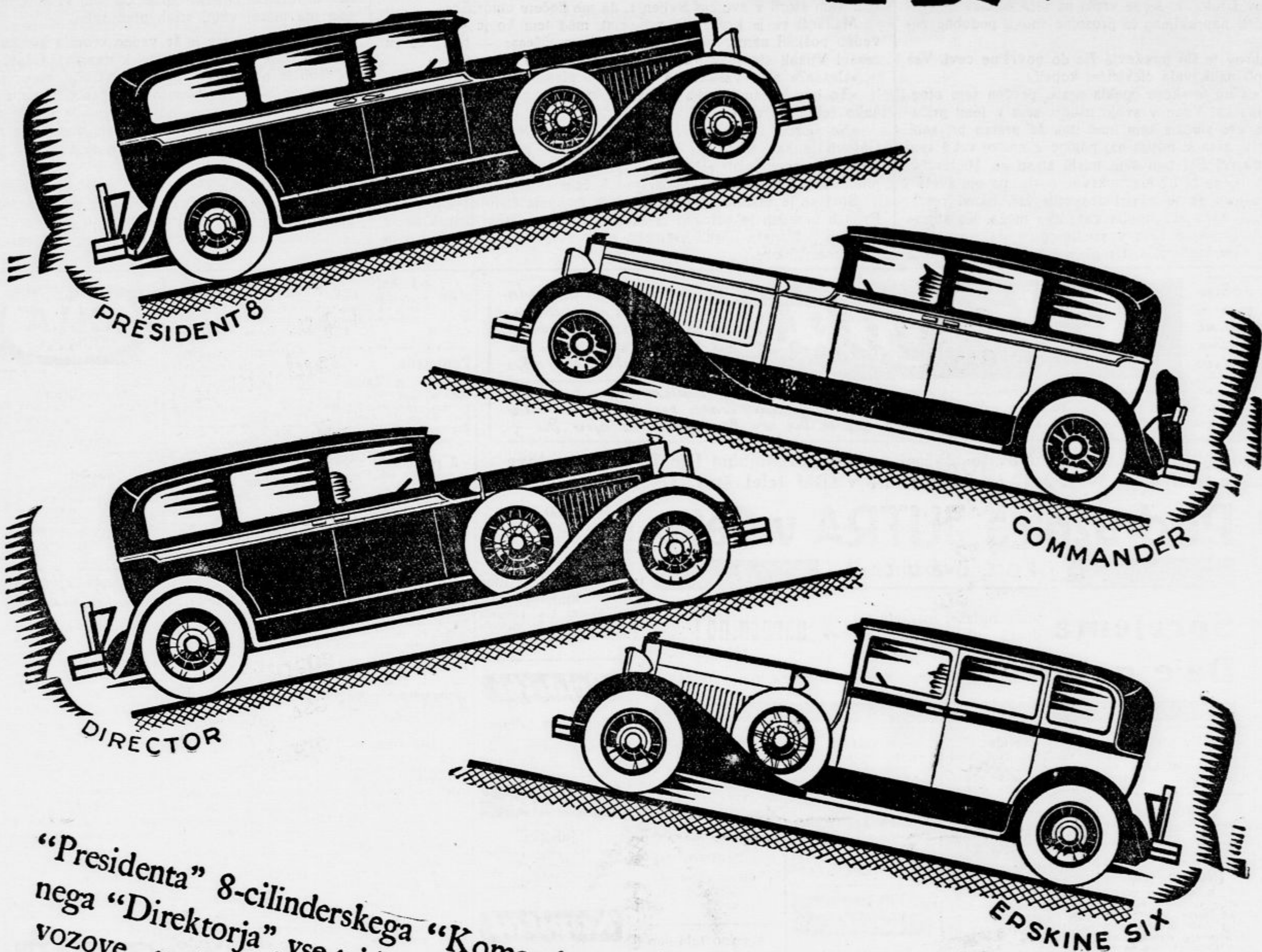
Sprejemamo male oglase, inserate ter vse druge objave v priročniku naročnika!

Dajte naslove in druge informacije tistih se malih oglašev.

Sprejemamo male oglase, inserate ter vse druge objave v priročniku naročnika!

Dajte naslove in druge informacije tistih se malih oglašev.

ŠTIRJE NOVI ŠAMPIJONI VRSTE STUDEBAKER

“Presidenta” 8-cilinderskega “Komanderja” nezmagljivega šampiona, gracijoznega “Direktorja”, vse tri imetnike znamenitih ameriških rekordov za serijske vozove, nudi Studebaker v najdovršenejši konstrukciji vsem poznavalcem. Kroglični ležaji v pestih in hidravlični amortizerji zagotavljajo ono udobnost pri vožnji, katere vam ne nudi noben drug voz.

Dražestni “Erskine Six” je lepši in večji kakor prej. Nove zavore, hidravlični amortizerji, večja učinkovitost, novi in večji hladilec utemeljuje premoc “Erskine Sixa” med lahkimi vozovi njegove vrste! Med temi štirimi prekrasnimi vozovi boste našli onega šampiona, čigar učinkovitost in brzina najbolj ustrezata Vašemu okusu, Vsak izmed navedenih prednjači v svoji kategoriji, kar se tice učinkovitosti in lepote.

Pridite, prosim, preiskusite ta mojstrski izdelek Studebakerjev!

M. GATTIN
SPL. IT.

A. REIN I DRUG
Generalno Zastopstvo Studebaker-Erskine Automobilov
Marovska ul. 1. — ZAGREB.
Zastopnik za Slovenijo

K. MEKOVEC
ČAKOVEC

PAVLOVIĆ I DRUG
OSIJEK.

STUDEBAKER

